

ÅRSMELDING

NORSK FILMFOND 2004

Innhold

INNHold.....	2
INNLEDNING	3
FONDSMIDLER	3
TV – DRAMA OG DOKUMENTAR.....	8
KORTFILM.....	10
INTERAKTIVE PRODUKSJONER	11
PRODUSENTSTØTTE	11
NORSK FILMKOMMISSJON	11
NYE NETTSIDER OG SØKNADSLEVERING VIA NETT.....	12
IDÉ-, TALENT- OG KOMPETANSEUTVIKLING.....	12
BARN OG UNGE	13
ANDEL PRIVAT KAPITAL	13
INTERNASJONAL VIRKSOMHET	14
NORSK FILMFONDS ORGANISERING 2004	16
NYTT FRA POLITISKE MYNDIGHETER	17

Innledning

Norsk filmfond ble etablert 1. juli 2001 og har som oppgave å forvalte statens tilskuddsordninger for produksjon av film, fjernsyn og interaktive prosjekter og bistå Kultur- og Kirkedepartementet i filmfaglige spørsmål. Filmfondet ivaretar også oppgaver knyttet til EURIMAGES og MEDIA Desk Norge. Norsk filmfonds primære målgruppe er uavhengige produksjonsselskaper.

I 2004 forvaltet fondet følgende tilskuddsordninger:

- Tilskudd til prosjektutvikling og produksjon av norske langfilmer
- Produksjonstilskudd etter markedsvurdering
- Tilskudd til norsk andel av en internasjonal samproduksjon
- Billettstøtteordningen
- Tilskudd til kortfilmproduksjon
- Tilskudd til fjernsynsproduksjoner
- Tilskudd til prosjektutvikling av interaktive produksjoner
- Tilskudd til produksjonsselskaper
- Tilskudd til nasjonal filmkommisjon

Mål for filmpolitikken

Hovedmålet for regjeringens kulturpolitikk for filmområdet er å "sikre et godt og mangfoldig norsk audiovisuelt tilbud". Dette målet ligger til grunn for Norsk filmfonds virksomhet og forvaltning av fondsmidler. Norsk filmfonds tildelingsbrev fra Kultur- og kirkedepartementet for 2004 oppgir følgende resultatmål:

* Oppnå bred publikumsoppslutning om norske audiovisuelle produksjoner.

Norsk filmfond skal gjennom forvaltning av støtteordningene på filmområdet bidra til at det produseres filmer og andre audiovisuelle produksjoner innenfor ulike genre og formater, og som sees av flest mulig uavhengig av visningsform.

* Ivareta idé-, talent- og kompetanseutvikling.

Norsk filmfond skal sikre at gode idéer og realiserbare prosjekter utvikles i tråd med hovedmålet for filmområdet.

* Sikre barn og unge tilgang til audiovisuelle produksjoner.

Norsk filmfond skal særlig legge til rette for utvikling og produksjon av barne- og ungdomsfilm.

* Sikre et profesjonelt og sterkt produksjonsmiljø og kostnadseffektive produksjoner.

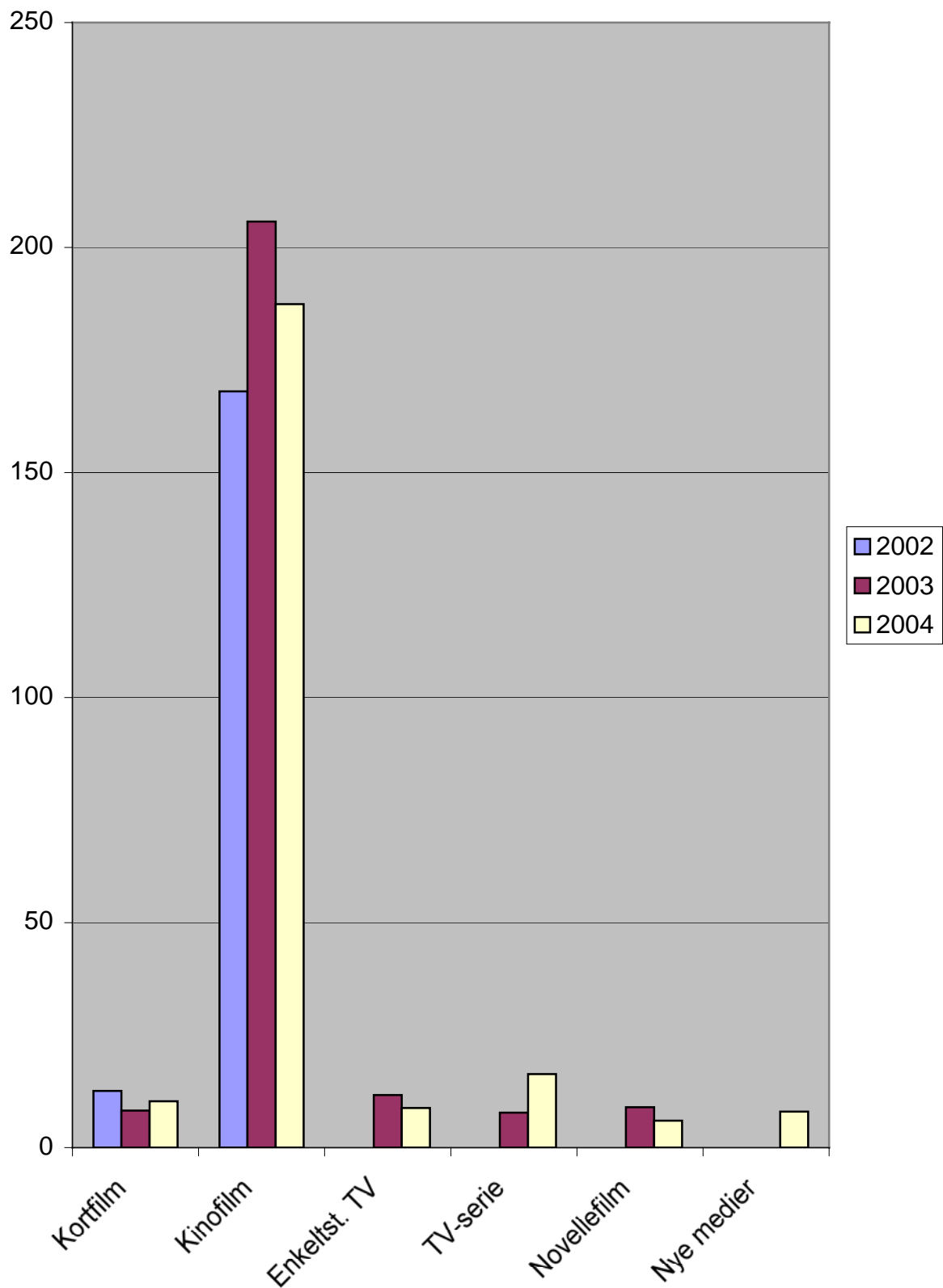
Norsk filmfond skal legge til rette for langsiktig idé- og prosjektutvikling, økte private investeringer og bidra til å opprettholde kontinuitet i produksjonsmiljøet. Når det gjelder kostnadseffektive produksjoner skal Norsk filmfond vurdere forholdet mellom inntekter og kostnader ved audiovisuelle produksjoner i forhold til genrer og formater.

For kommentarer til måloppnåelse i forhold til de fire punktene, se kapitlene Langfilm, TV – drama og dokumentar, Kortfilm, Idé-, talent og kompetanseutvikling, Barn og unge og Andel privat kapital.

Fondsmidler

Norsk filmfond disponerte i 2004 en pott på omlag 270 millioner kroner til audiovisuelle produksjoner (inkludert vel 15 millioner overført fra 2003 og nærmere 5 millioner tilbakeførte tilskudd). Av disse gikk omlag 190 millioner kroner til kinofilm, herunder langfilmstøtte etter konsulentvurdering, langfilmstøtte etter markedsvurdering, støtte til samproduksjoner, lanseringsstøtte, samt billettstøtte. Til fjernsynsproduksjoner, herunder TV-serier (dokumentar og drama), enkeltstående dokumentarer og novellefilmer/kort TV fiksjon disponerte fondet drøye 30 millioner. Fondet fordelte også 10 millioner til kortfilm. 8 millioner var øremerket tilskudd til utvikling av interaktive produksjoner. I tillegg gikk i underkant av 16 millioner (inkludert avsetning til tildelt, men ennå ikke utbetalt produsentstøtte for kommende år) til direkte produsentstøtte og 3,37 millioner til drift av Norwegian Film Commission.

Bevilgning pr. tilskudsordning 2002-2004 (mill.kr.)

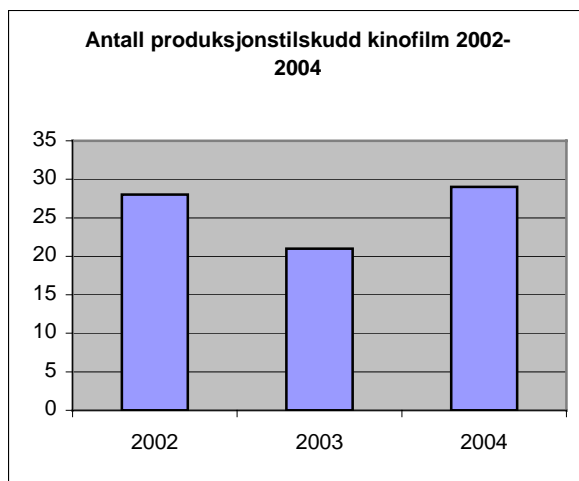

Langfilm

Norsk filmfonds tilskuddsordninger for langfilm omfatter støtte etter konsulentvurdering og støtte etter markedsvurdering. Langfilmkonsulenter i 2004 var Erlend Loe, Karin Julsrud og fra september Torun Lian. 2004 var tredje funksjonsår for tilskudd etter markedsvurdering, som er rettet mot mer kommersielle produksjoner. Dersom produsenten skaffer til veie minst 50% av finansieringen, kan det søkes om et tilsvarende beløp, begrenset oppad til 10 millioner norske kroner. I 2004 satte styret i Norsk filmfond dette taket til sju millioner, pluss inntil en million i lanseringstilskudd.

Økning i antall produksjonstilskudd

Flere langfilmprosjekter mottok produksjonstilskudd i 2004 enn året før, nærmere bestemt 29 mot 21 produksjoner. Av disse ble 15 gitt etter konsulentvurdering og fire etter markedsvurdering. 10 produksjonstildelinger ble gitt til samproduksjoner, mot tre året før.

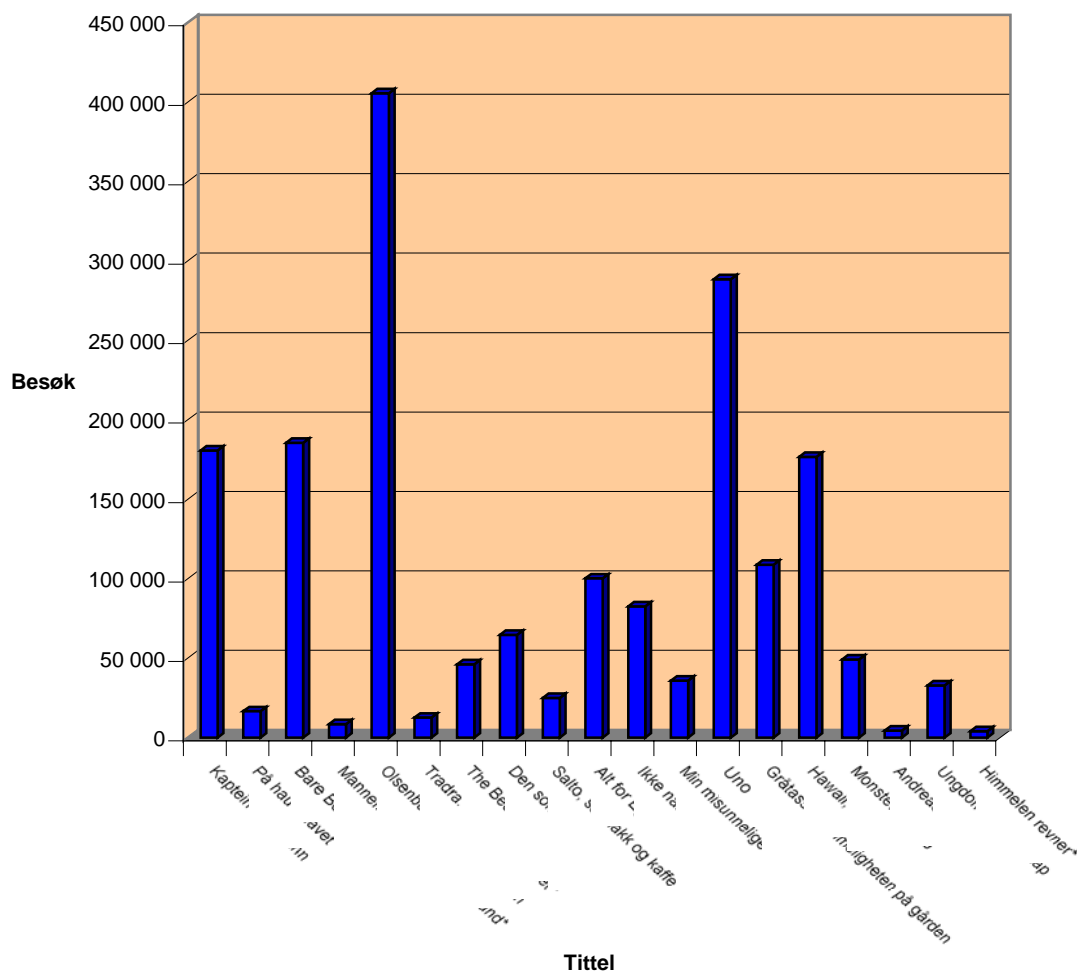
Antallet prosjekter som mottok utviklingstilskudd gikk ned fra 65 prosjekter i 2003 til 41 i 2004. Totalt ble det tildelt 5,4 millioner i utviklingstilskudd og 109,8 millioner i produksjonstilskudd til langfilm i fjor. 57 millioner fordelt på 29 filmer ble utbetalt i billettstøtte i 2004, mot 67 millioner fordelt på 32 produksjoner året før.

Godt norsk år, svakere kinoår

18 norske langfilmer hadde premiere på kino i 2004, samme antall som i 2003. Med 1,8 millioner besøkende på norske filmer, vil 2004 gå inn i filmhistorien som like vellykket som "kronåret" 2001, da folk gikk mann av huse for å se *Elling* og *Heftig og begeistret*. Sett opp mot suksessåret 2003, med 2,3 millioner besøk på norske filmer, blir 2004 det nest beste norske filmåret siden 1977, målt i besøk.

I 2003 hadde ti norske filmer mer enn 100.000 besøk, og fem av disse mer enn 200.000. I 2004 var det sju filmer med mer enn 100.000 besøk, og tre med mer enn 200.000. Samtidig var 2003 et år da norsk film (og Norsk filmfond) ble kritisert for å fore publikum ensidig med motstandsløs "feelgood-film". I 2004 gikk den mest markante filmdebatten på hvorvidt norske filmer ble hauset opp som *for gode* av kritikerne.

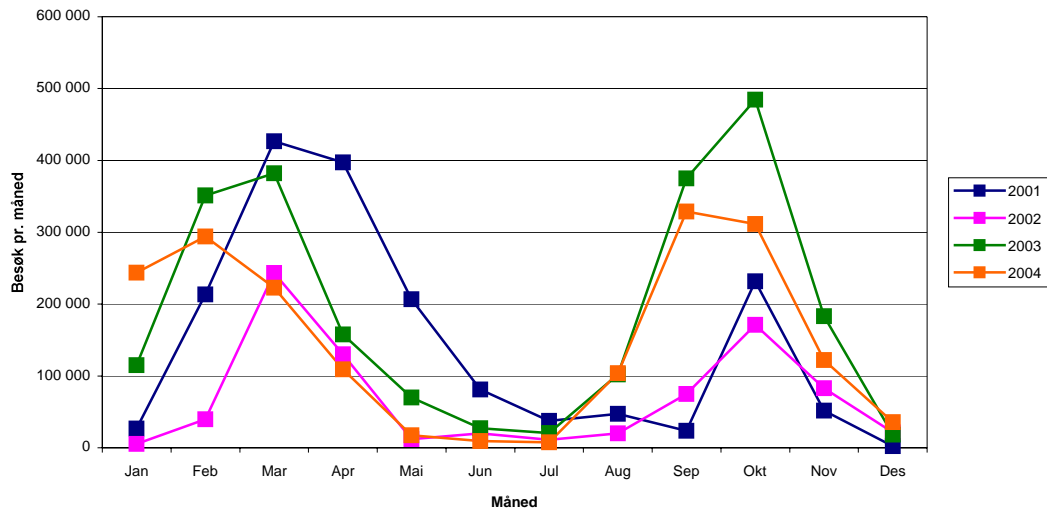
BESØK NORSKE KINOFILMER 2004

Norske filmer holdt stand i det som må kunne kalles et generelt svakere kinoår i 2004. Det samlede kinobesøket i 2004 kom på i overkant av 12,1 millioner, i alt 900.000, eller 7 prosent, færre besøk enn i 2003 (foreløpige tall). Nedgangen i besøket er imidlertid større totalt enn for de norske filmene. Norsk filmfond merker seg opphopingen av premierer som fant sted på høsten 2004, men har ikke entydige holdepunkt for å hevde at dette har hatt innvirkning på besøket på enkeltfilmer eller på det samlede besøket på de norske filmene i 2004.

Norsk filmproduksjon har gjennomgått en vitaliseringsprosess siden regjeringen iverksatte sin "fornyelse og modernisering" av filmpolitikken fra 2001, og filmfondets strategiske dobbeltsatsing på "kvalitet og volum" har vært en viktig faktor for denne utviklingen. Men mekanismene bak det som må kunne kalles en norsk filmsuksess de siste årene er mange og sammensatte, og det er først og fremst filmbransjen selv som gjennom et formidabelt kollektivt løft står bak.

Månedlig besøk, norske filmer 2001-2004

Spiller kjønn en rolle?

Fra 1975 til 1989 var i snitt 15% av norske filmer regissert av kvinner. Mellom 1994 og 2003 økte andelen til 22%, og på det meste var 3 av 9 filmer regissert av kvinner. Til sammenligning var prosentandelen for 2004 drøye 26%, og av 18 filmer var kvinner inne på manussiden i seks. Fem ble regissert av kvinner og fem produsert av kvinner. Av 18 produksjoner som foreløpig kan regnes å ha premierer i 2005 har fem kvinner på manussiden, to regisseres og tre produseres av kvinner.

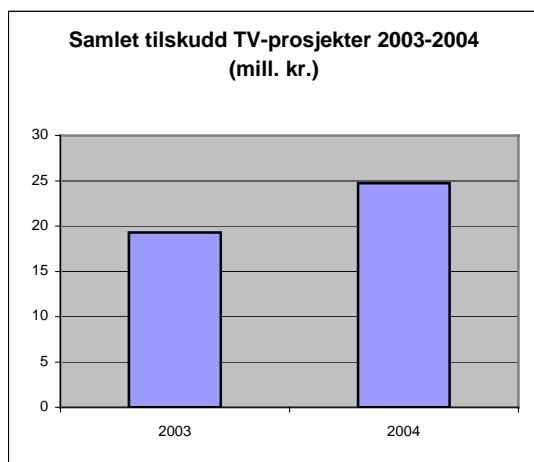
Dette er ikke tall Norsk filmfond lener seg tilbake og er fornøyd med. På initiativ fra blant andre filmfondet gjennomførte Arbeidsforskningsinstituttet i 2004 første del av en undersøkelse som ser nærmere på faktorer som påvirker bruken av kvinnelige ressurser i norsk filmproduksjon. Dette arbeidet ble presentert i oktober på seminaret "Spiller kjønn en rolle?". Etter seminaret har filmfondet diskutert videre mulige kulturelle og strukturelle grunner til den skjeve fordelingen, og vil videreføre diskusjonen i et pitch-forum med filmfortellinger fortalt fra kvinners ståsted.

TV – drama og dokumentar

Norsk filmfonds tilskuddsordninger for TV omfatter tilskudd til enkeltstående fjernsynsdokumentarer, fjernsynsserier (dokumentar og drama), samt en egen novellefilmsatsing (se Kortfilm). Søknader om tilskudd til enkeltstående fjernsynsdokumentarer og novellefilmer ble i 2004 vurdert av kortfilmkonsulentene Peter Bøe og Sirin Eide, mens fjernsynsserier ble vurdert av langfilmkonsulentene Erlend Loe og Karin Julsrud.

Mer penger til TV i 2004

Norsk filmfond bevilget nesten 5,5 millioner mer til TV-produksjoner i 2004 enn året før. Av en totalsum på nærmere 25 millioner gikk drøye 10 millioner til dramaprosjekter og 14,7 til dokumentarprosjekter. 28 dokumentarfilmer og 4 dokumentarserier, samt 2 dramaserier mottok produksjonstilskudd. I tillegg fikk 64 prosjekter tilskudd til utvikling.

En endring i forhold til fjoråret var at færre produsenter fikk mer i tilskudd. I 2004 mottok 63 produsenter støtte, 20 av dem til mer enn to prosjekter. En stor andel av disse var nye søkere, kun to av topp 10-selskapene var på listen over de som mottok tilskudd i fjor. Øverst på denne listen ligger produksjonsselskapet Maipo, som mottok 6,25 millioner kroner i tilskudd til *Ran*, den første dramaserien som mottok tilskudd fra filmfondet.

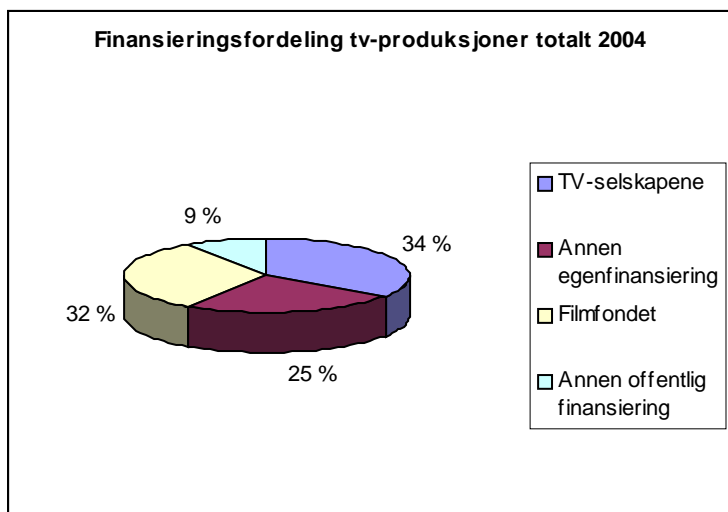
4 av 10 regissert kvinner

Andelen kvinner som mottok tilskudd økte også i 2004. Hver 4. produsent som mottok tilskudd var kvinne, en oppgang på 4,6% fra 2003. Av i alt 34 prosjekter ble 4 av 10 regissert av kvinner, en oppgang på 6,2% fra året før. 37% av prosjektene produseres utenfor Oslo.

Mer penger fra TV-selskapene

TV-selskapene investerte 10 millioner mer i uavhengige produksjoner støttet av filmfondet i 2004 enn i 2003, og investerer nå mer enn filmfondet i produksjonene. Av TV-selskapenes investeringer i produksjoner støttet av filmfondet i fjor gikk 93% til produksjon og 7% til utviklingsprosjekter. Filmfondet investerte i samme periode 79% i produksjon og 21% i utvikling. Samtidig har produsentenes risiko blitt redusert, ved at produsentenes andel av finansieringen har gått ned med 11%, filmfondets andel av finansieringen har gått opp med 6% og TV-selskapenes andel av finansieringen har gått opp med 12%.

Kvalitet på norsk

Den samlede sendetiden for norskproduserte fjernsynsprogram, sendt på NRK 1 og 2, ligger på nærmere 3.500 timer i året. Norskprodusert drama utgjør omlag 1% av denne sendeflaten. TV2 sender omtrent like mye norske program som NRK, men delen norskprodusert drama i TV2 er vesentlig høyere, ikke minst takket være *Hotel Cæsar*. For andre kanaler som sender mot et norske publikum er norskprodusert fjernsynsdrama i liten grad en del av sendeskjemaene. Norsk filmfonds støtte er ikke rettet inn mot å påvirke totalvolumet av norske produksjoner, men mot å hjelpe frem produksjoner som ligger på et kunstnerisk og kreativt ambisjonsnivå som (normalt) ikke ville få støtte fra TV-selskapene på grunn av kostnadene. Noen av prosjektene som er blitt realisert med tilskudd fra filmfondet er dokumentarseriene *Alf Prøysen* og *Jakten på Ola Nordmann/Jan Johansen*, og *Ran*. Med et budsjett på over 4 millioner kroner per time har *Ran* det høyeste budsjettet for en norsk dramaserie som er blitt sendt på TV 2. Filmfondet har også gitt tilskudd til flere barneserier, i 2005 blir *5 venner på Kutoppen* og *Redningsskøyta Elias* å se på norske TV-skjermer.

Siden Norsk filmfond opprettet en egen tilskuddsordning for fjernsyn, har 61 dokumentarfilmer fått støtte. De fleste av disse filmene ville ikke blitt produsert uten tilskudd fra fondet. De 29 filmene filmfondet gav støtte til i 2004 hadde et gjennomsnittsbudsjett på over 1 millioner kroner. TV-selskapene betaler sjelden mer enn 400.000 kroner per film. I 2004 var gjennomsnittsprisen til TV 2 ca. 320.000 kroner for filmfondsstøttede produksjoner, mens NRK hadde et gjennomsnitt på ca. 240.000 kroner for samme type produksjon.

Europeisk samproduksjonsseminar

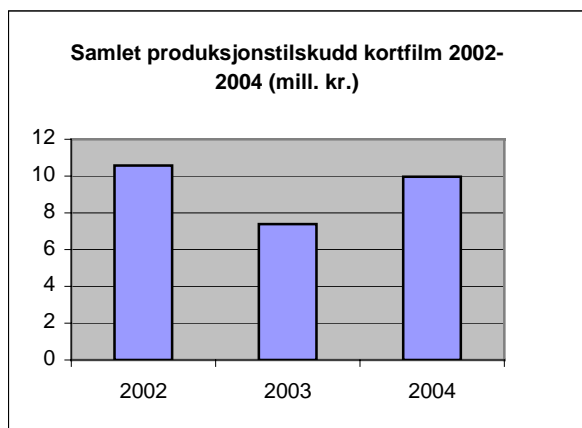
2-4 mai 2004 samlet Norsk filmfond norske og utenlandske produsenter til Norges første møteplass for samproduksjon av fjernsynsserier og dokumentarer på Osterøy utenfor Bergen. Produsentmøtet hadde form av en såkalt "pitching session", der deltagerne la fram prosjekter for hverandre for å finne nye samarbeidspartnere. Ledere fra noen av Europas viktigste produksjonsselskaper fra Belgia, England, Polen, Skottland, Spania, Tyskland og Wales var presentert, sammen med ni norske produksjonsselskaper fra hele landet. Seminaret ble til i samarbeid med TV2, Produsentforeningen og Norsk Filmutvikling.

Mål om norsk EMMY i 2007

I november 2004 lanserte Norsk filmfond og Norsk filmutvikling sin nye satsing på norsk TV-drama, EMMY 2007, gjennom et todagers seminar på Losby gods utenfor Oslo. På programmet stod blant annet presentasjoner ved representanter for den internasjonale Emmy-prisen og tidligere europeiske Emmy-vinnere. EMMY 2007 er både et symbolsk og et konkret mål for prosjektets ambisjoner om å få laget bedre norsk tv-dramatikk, og i 2007 få en norsk vinner av den mest prestisjefylte internasjonale prisen innen tv-dramatikk: International Emmy Awards.

Kortfilm

Norsk filmfonds tilskuddsordning for kortfilm ble i 2004 forvaltet av kortfilmkonsulentene Peter Bøe og Sirin Eide. De fordelte nærmere 10 millioner kroner i produksjonstilskudd til kortfilm, fordelt på 38 produksjoner. Dette er en økning på to og en halv million siden 2003. Gjennomsnittstilskuddet per produksjon gikk også opp fra 168.000 i 2003 til 254.000 i 2004. I tillegg mottok 12 produksjoner utviklingstilskudd på til sammen 322.000 kroner. 39 kortfilmer ble ferdigstilt i 2004, mot 33 i 2003.

Distribusjon i Norge

Selv om den norske kortfilmen kan synes å leve en anonym tilværelse, er det en levende interesse for denne filmformen i ganske store grupper blant publikum. Problemet for kortfilmen er dermed verken tilbudet eller interessen for filmene, men hele tilfanget av egnede og relevante distribusjonsformer. Forfilm på kino er fra et formidlingssynspunkt, så vel som fra et estetisk perspektiv, den beste distribusjonsformen. Denne visningsformen er likevel bare aktuell for et mindre antall filmer med spilletid på under ti minutter. Derfor er TV fortsatt den ledende distribusjonsformen for kortfilm, og før eller senere når de fleste kortfilmer som produseres her til lands norske fjernsynsskjermer. Økonomisk og med hensyn til visningstidspunkt, forblir imidlertid fjernsyn et mindre attraktivt distribusjonstilbud for kortfilmen.

Norsk filmfond har merket seg initiativ til å legge kortfilm på DVDer med langfilm gjennom Film&Kinos S-Film-prosjekt. Kortfilm er også blant tilbudene som kan hentes lovlig fra Internett-tjenesten Filmarkivet.no. Likevel er det lang vei frem til distribusjonsformer som genererer salg og inntekt for kortfilmen.

Suksess i utlandet

Norsk kortfilm har et svært godt rykte i utlandet, og blir viet omfattende interesse på internasjonale festivaler. I dette ligger det også et ikke uvesentlig salg av norsk kortfilm til utlandet. Den norske filmen var blant annet representert i konkurransen om den europeiske filmprisen "Felix" i 2004, med nettopp en kortfilm, *Alt i alt*. Norske kortfilmer mottok i 2004 til sammen hele 78 priser.

Novellefilmsatsing: Ekko av Ibsen

I anledning Ibsen-jubileet 2006 inviterte Norsk filmfond og NRK Drama hele film- og fjernsynsbransjen til å sende inn prosjektskisser til åtte halvtimes novellefilmer. Nærmere 250 innsendte bidrag konkurrerte om produksjonsmidler på til sammen 12 millioner kroner, og 16 ideer ble valgt ut og mottok 20.000 kroner hver til videreutvikling frem til første versjon av manus. I mars 2005 blir åtte manus valgt ut for produksjon. Hver novellefilm vil få et tilskudd på 1,5 millioner kroner og skal produseres i 2005. Novellefilmserien *Ekko av Ibsen* skal vises på NRK1 våren 2006. To av filmene skal produseres av NRK Drama, med ekstern regissør og manusforfatter. De resterende produseres av uavhengige norske produksjonsselskaper.

Interaktive produksjoner

EFTAs kontrollorgan ESA vedtok i oktober 2003 å ikke komme med innsigelser mot de foreslåtte nye tilskuddsordningene for fjernsyn og nye medier i Norge. De første innstillingene via ordningen for utviklingsstøtte til interaktive produksjoner ble tildelt på styremøtet 17. februar 2004, og i løpet av året mottok sju prosjekter utviklingstilskudd på til sammen 8 millioner kroner.

Internasjonale priser

Funcoms spill *Drømmefall – Den lengste reisen* var blant de to første prosjektene som fikk tildelt utviklingsmidler fra den nye tilskuddsordningen for interaktive medier. På fondets styremøte 17. februar 2004 fikk spillet 1.600.000 kroner i tilskudd av et utviklingsbudsjett på kr 3.300.000. Demoen ble ferdigstilt våren 2004, og har allerede vunnet en rekke priser internasjonalt. Blant annet ble det kåret til beste eventyrspill av de tre største bransjemagasinerne på E3, verdens største spillmesse.

Produsentstøtte

Produsentstøtte blir innvilget etter en egen forskrift, *Forskrift om tilskudd til produksjonsselskaper*, av 18. september 2002. Produsentstøtten har som formål "å fremme filmkulturen i Norge og styrke bransjen gjennom oppbygging av stabile produksjonsmiljøer med høy kompetanse som har mulighet og ressurser til å tenke og handle langsiktig. Støtten har to hovedformer, selskapsutvikling i form av lån til å bidra til å øke støttemottagernes kompetanse, stabilitet og kontinuitet, og pakkefinansiering, som består i tilskudd til å utvikle flere prosjekter parallelt. Lånene er rentefrie, nedbetales over 12 år, og de første fem årene er avdragsfrie.

I løpet av 2004 har de første sju selskapene som fikk innvilget slik støtte i 2002 mottatt hele støttebeløpet som ble innvilget. Det ble ikke vedtatt nye tilskudd i 2004, men styret i Norsk filmfond har avsatt og øremerket et beløp som skal dekke alle fremtidige utbetalinger under ordningen. Ett av selskapene som fikk produsentstøtte i 2002 har nå avviklet sin produksjonsvirksomhet, og deler av tilskuddet er derfor tilbakekalt.

Fondet har iverksatt en intern evaluering av ordningen. Denne skal danne grunnlag for å vurdere hensiktsmessigheten av ordningen i sin nåværende form. Etter at 15 produksjonsselskaper har mottatt støtte under gjeldende regelverk ønsker styret å se på om det vil være mer hensiktsmessig å gjøre endringer i innrettingen av ordningen før det foretas ny utlysning.

Norsk filmkommisjon

Norsk filmfond har ansvar for å tildele driftsstøtte til Norwegian Film Commission (NFC) og for å føre oppsyn med virksomheten i kommisjonen. I 2004 mottok filmkommisjonen 3,37 millioner kroner i driftstilskudd.

Et av NFCs hovedformål er å arbeide aktivt for at rammevilkårene for utenlandske produksjoner skal være minst like gode i Norge som i konkurrerende land. En arbeidsgruppe bestående av sentrale aktører fra bransjen har utviklet to finansielle modeller som vil kunne stimulere til større aktivitet for utenlandske filmproduksjoner. Disse er blitt presentert for politikere på Stortinget. Dette førte til en interpellasjonsdebatt med Næringsministeren i februar 2004, som igjen ledet til et internt seminar for Stortingspolitikere i mai 2004. I forbindelse med at Filmmeldingen ble behandlet i Stortinget ba en enstemmig kulturkomité om at Regjeringen kommer tilbake til Stortinget med et forslag til økonomiske virkemidler for å legge til rette for internasjonal filmproduksjon. Dette vil bli gjort i forbindelse med Stortingsmeldingen om kultur og næring som legges frem vinteren 2005.

Blått Lerret

18. november 2003 gikk publikumsarrangementet Blått Lerret av stabelen for første gang, initiert av Norsk filmfond og Norsk filminstitutt, i samarbeid med Norsk filmutvikling, Rush Print, Zoomin og Blå. Blått Lerret er et slags "filmens bokbad", hvor publikum får et spennende innblikk i prosessene bak kommende norske filmer eller tv serier, gjennom programlederens samtale med regissør, og gjerne en skuespiller, produsent eller manusforfatter. Det blir også vist klipp fra filmene. Arrangementet er blitt en stor suksess, og flyttet høsten 2004 fra utestedet Blå i Oslo til Rockefeller for å kunne huse flere publikummere. Opptak av arrangementene i web-tv-utgave er lagt ut på Norsk filmutviklings hjemmesider.

Nye nettsider og søknadslevering via nett

Norsk filmfond fikk i desember 2004 nye nettsider, med blant annet utbygget informasjon om søknadsprosessen for de ulike tilskuddsordningene og en egen ordliste, Nøkkelbegreper, for begreper relatert til fondets ulike tilskuddsordninger og praktiseringen av dem. Fra årsskiftet skal også søknader til Norsk filmfond leveres digitalt via disse nettsidene. Dokumentene som kreves av en søknad er de samme som tidligere, men fondet henstiller nå spesielt om at søknadsdokumentene leveres samlet. Formålene med dette er å skape like vilkår for alle søkere og redusere behandlingstiden. 15. desember 2004 sendte Norsk filmfond også ut et nytt nyhetsbrev, som fra 01.01.2005 vil bli sendt ut månedlig med pressemeldinger og informasjon om fondets virksomhet.

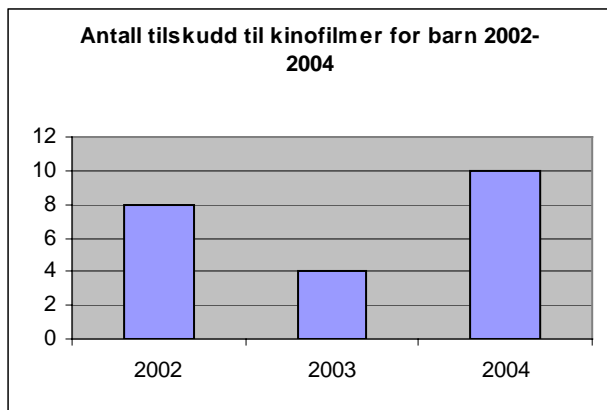
Idé-, talent- og kompetanseutvikling

Utviklingstilskudd er et av fondets viktigste virkemidler for å bidra til idé-, talent- og kompetanseutvikling. 9 av 39 kortfilmer og 10 av 29 langfilmer hadde utviklingstilskudd "i bunn" i 2004. For fjernsynsproduksjoner er slike tilskudd enda mer sentrale. 13 av 30 enkeltprosjekter og 5 av 7 serier som fikk produksjonstøtte i 2004 var utviklet med tilskudd fra fondet. Utviklingstilskudd kan på mange måter sammenlignes med forskings- og utviklingsmidler i andre næringsgrener. Midlene gjør det mulig å prøve ut ideer og løsninger på ulike nivå i prosessen frem mot ferdig film/produksjon. Dette innebærer også at en må ta høyde for at de fleste prosjekter blir skrinlagt etter en runde med prosjektutvikling.

Barn og unge

Kort- og langfilm

På langfilmsiden fikk 10 barne- og/eller ungdomsfilmer tilskudd i 2004, mot fire året før. Av de 10 mottok to tilskudd etter markedsvurdering, mens to ble gitt tilskudd til samproduksjon. Antallet barnefilmer som hadde premiere lå stabilt på sju begge år. På kortfilmsiden mottok sju filmer for barn og unge tilskudd i 2004, mot 10 året før. I et kortere perspektiv har tilbudet av kort- og langfilm for barn og unge i Norge holdt seg stabilt, med mindre variasjoner fra år til år. I et lengre perspektiv ser vi at antallet langfilmer for barn og unge har gått vesentlig opp siden 1990-tallet.

I 2004 hadde tre av de fem norske langfilmene for barn og ungdom som hadde premiere over 100.000 besøk. Den ene, *Olsenbanden jr. på rocker'n*, hadde over 400.000 besøk, mens de to andre, spillefilmen *Ikke naken* og dokumentarfilmen *Ungdommens råskap*, fikk både svært god mottakelse fra kritikerne og mer enn hederlig publikumsoppslutning.

TV og spill

Sju interaktive produksjoner for barn og unge mottok tilskudd fra den nye ordningen i 2004, mens åtte fjernsynsproduksjoner for barn og unge mottok utviklingstilskudd og tre produksjonstilskudd. Herunder mottok fire dramaserier for barn og unge utviklingstilskudd og én produksjonstilskudd, og tre dokumentarserier for barn og unge fikk utviklingsmidler. Særlig fremveksten av dokumentarproduksjoner for barn er det verdt å merke seg. I Danmark har denne sjangeren allerede blitt en vesentlig del av fjernsynsrepertoaret. Økonomisk utgjør støtten til audiovisuelle produksjoner for barn og unge i 2004 mellom 15 og 20% av produksjonstildelingene. Samlet for utvikling og produksjon tar barne- og ungdomsprosjektene omkring en sjudel av de tilgjengelige midlene.

Andel privat kapital

Andelen egenfinansiering på norske langfilmer som mottok produksjonstilskudd i 2004 lå på 37%, mot 42% i 2003. For fjernsynsproduksjoner støttet av fondet i 2004 lå den på 25%. Flere metodiske problemer må imidlertid tas med i en beregning av "privat kapital" for en audiovisuell produksjon. Dels er definisjonene av "privat kapital" ikke den samme for de ulike tilskuddsordningene fondet forvalter, dels har de ulike ordningene ulike krav om egenfinansiering, og dels er forventningene til avkastning ulike for de forskjellige typene produksjoner, noe som påvirker privat investeringsvilje. Billettstøtten virker også til at den totale støtteintensiteten (offentlig støttes andel av produksjonskostnadene), som ligger på om lag 80% for norske produksjoner, ikke har gått ned. For filmfondet er det et mål å redusere støtteintensiteten for dermed å øke de totalt disponible midlene til filmproduksjon i Norge. For kortfilm er det knapt relevant å snakke om egenkapital, ut over arbeidskreditter. For interaktive produksjoner er støtten avgrenset til utvikling og kan derfor ikke måles mot en endelig verdi på produksjonen.

Internasjonal virksomhet

MEDIA Desk Norge

MEDIA Plus er EUs program for audiovisuell sektor med hovedformål å styrke europeiske selskaper, øke distribusjonen og bedre europeiske prosjekters konkurransevne på markedet. Programmets tre prioriterte områder er distribusjon, utvikling og videreutdanning. MEDIA Plus har en funksjonstid ut 2006 med et totalbudsjett på 513 millioner euro, tilsvarende over 4 milliarder kroner.

MEDIA Desk Norge er en del av Norsk filmfond og har som hovedoppgave å informere, motivere og veilede norske brukere av MEDIA programmet. Viktigste informasjonskanal er MEDIA Deskens oppdaterte nettsider - www.mediadesk.no - og nyhetsbrevet *MEDIA Nytt* som i 2004 utkom med fem numre til en adresseliste på omlag 700 bransjefolk i inn- og utland.

Norske resultater

I 2004 ble det kanalisert til sammen 19.1 millioner kroner fra MEDIA til den norske bransjen i form av direkte og betinget støtte. Dette innebærer en økning på vel 4 millioner kroner fra året før. Hovedårsaken til økningen er at en ny distribusjonstøtte for europeiske verk på VHS og DVD ble innført i 2004. Denne ble godt mottatt av norske videodistributører, og førte til mange søknader og bra resultat. Distributørenes bruk av MEDIA programmet for import og lansering av europeiske filmer ligger på et jevnt og høyt nivå. Produsenter kan ikke sies å benytte MEDIAs støtteordninger på tilsvarende systematiske måte. Her ligger et forbedringspotensial, særlig sett i forhold til prosjekter som mottar tilskudd fra Norsk filmfond. Imidlertid er konkurransen om midlene i MEDIA blitt hardere, og en økning til 29 medlemsland innebærer en skjerping og en utfordring for norske søkere.

I 2004 gikk MEDIA-tilskudd til norske produsenter, distributører, festivaler og kinoer. I tillegg var det norske partnere i tre videreutdannings-workshoper og i to Pilotprosjekt, samt norske interesser i nordiske aktiviteter som fikk støtte.

EURIMAGES

EURIMAGES er en delavtale under Europarådet og hadde ved inngangen til 2005 32 medlemsland. Norges medlemsbidrag til EURIMAGES i 2004 utgjorde 1,75 % av budsjettet, eller ca. NOK 3,4 mill. kroner. Fondet har et budsjett på ca. 20 mill. Euro og mottar omkring 170 søknader årlig. For å kvalifisere, må en film være et samarbeidsprosjekt mellom produsenter i minst to av fondets 30 (fra 2005 32) medlemsland.

Norsk filmfond representerer Norge i EURIMAGES, det europeiske fondet for samproduksjon av film. EURIMAGES støtter langfilm og "kreativ dokumentar" for kinovisning og bidrar årlig til finansieringen av 50 til 60 filmer. Seniorrådgiver Nils Klevjer Aas er fast representant i styringsgruppen i EURIMAGES og har også sittet i fondets styre i to perioder. Produksjonssjef Elin Erichsen er vararepresentant.

Norske resultater

I 2004 søkte tre norske spillefilmer om støtte fra EURIMAGES. Pål Sletaunes *Naboer* og Khalid Hussains *Eksport-Import* mottok i alt 480.000 Euro (vel NOK 4 mill.). Også et prosjekt med norsk minoritetsdeltagelse fikk EURIMAGES-støtte, slik at samlet støtte til norske mottagere utgjorde vel 4,5 mill. kroner. Dette må betegnes som tilfredsstillende, tatt i betraktning at det norske bidraget til EURIMAGES' budsjett var på ca. 3,4 mill. kroner.

Annen internasjonal virksomhet

To medarbeidere i norsk filmfond, Nils Klevjer Aas og Sidsel Hellebø-Hansson, er hhv. medlem og vararepresentant i styringsgruppen for EUs MEDIA-program. I 2004 hadde komiteen seks møter. Høsten 2004 ble Aas også oppnevnt som norsk representant til representantskapet i Det europeiske audiovisuelle observatoriet, der Norsk filmfond er hovedleverandør av data om norsk filmbransje til Observatoriets statistiske årebøker. Aas er dessuten norsk korrespondent for Observatoriets juridiske tidskrift *Iris*.

En viktig del av Norsk filmfonds internasjonale virksomhet er knyttet til behovet for kunnskap om strømninger i overnasjonale rammebetingelser for norsk audiovisuell sektor. Slik kunnskap er viktig for filmfondet, både av operasjonelle grunner og for at fondet skal kunne utøve sin rolle som rådgiver i

filmspørsmål for Kultur- og kirke departementet. I tilknytning til slike oppgaver har Norsk filmfond i 2004 vært representert ved EU-Kommisjonens konferanse om mediepolitikk (Utrecht, Nederland, september) og MEDIA-komiteéns seminar om fremtidige støtteordninger for audiovisuell sektor (Athen, Hellas, november). Filmfondet har i 2004 ellers foretatt informasjonsinnsamling og bidratt med råd og synspunkter til Kultur- og kirke departementet i forbindelse med diverse EU-, EØS- og WTO-relaterte saker. Norsk filmfond har avgitt et omfattende hørings svar i relasjon til utkast til UNESCO-konvensjon til bevaring av kulturelt mangfold, og en av fondets medarbeidere har skrevet "explanatory memorandum" til anbefalingen fra parlamentarikerforsamlingen i Europarådet om "Challenges Facing the European Audiovisual Sector".

Norsk filmfond mottar jevnlig henvendelser fra utlandet med forespørsel om statistikk og rammebeskrivelser av norsk film- og audiovisuell sektor. Et arbeid med å legge en større andel slike opplysninger ut på nettet er påbegynt, i samarbeid med Norsk filminstitutt og Film&Kino. Fondet har også aktivt støttet etableringen av European Film Authorities' Research Network, som samler de strategiske informasjons- og statistikk tjenestene i de europeiske filminstituttene, og deltatt i EFARNs årlige møte i Strasbourg i 2004.

Norsk filmfond har dessuten i 2004 ført samtaler med UK Film Council om revisjon av den britisk-norske samproduksjonsavtalen av 1983. Filmfondet avventer UKFCs vurdering av samtlige britiske samproduksjonsavtaler før eventuelle nye skritt tas i sakens anledning.

Norsk filmfonds organisering 2004

Norsk filmfonds styre har i 2004 bestått av:

Medlemmer;

Kristenn Einarsson, leder
Turid Hundstad, nestleder
Kjetil Try
Vidar Nordli-Mathisen
Berit Nesheim
Eldbjørg Løwer (f.o.m. februar 2004)
Synnøve Hørsdal (f.o.m. februar 2004)

Varamedlemmer;

Bjørg Veland
Arild Kalkvik

Styret hadde i 2004 to seminarer samt 12 møter, hvorav 2 med kun skriftlig behandling.

Administrasjonen har i 2004 bestått av:

Stein Slyngstad	Direktør
Elin Erichsen	Produksjonssjef
Erlend Loe	Langfilmkonsulent
Karin Julsrud	Langfilmkonsulent
Torun Lian	Langfilmkonsulent (f.o.m. september 2004)
Peter Bøe	Kortfilmkonsulent
Sirin Eide	Kortfilmkonsulent
Helen Ohlsson Berg	Økonomisjef
Nils Klevjer Aas	Seniorrådgiver
Petter Wallace	Prosjektkoordinator
Kaja Hench Dyrлие	Prosjektkoordinator (f.o.m. mars 2004)
Anne Frilseth	Prosjektkoordinator
Arve Figenschow	Prosjektkoordinator
Marit Sætre	Informasjonsansvarlig (f.o.m. april 2004)
Ragnhild Skaale	Controller
Sidsel Hellebø-Hansson	Koordinator MEDIA Desken
Aleksander Huser	Informasjonsmedarbeider /MEDIA Desken
Anne Grete Nafstad	Adm. sekretær
Ingeborg Buaas	Adm. sekretær
Angelita Larsen Tabilo	Adm. sekretær

Ekspertpanel Interaktive produksjoner har i 2004 bestått av:

Camilla Lyngbo Hjort
Stein Pedersen
Ragnar Tørnqvist
Dag Asbjørnsen

Nytt fra politiske myndigheter

7 prosent moms på film og kino

I forbindelse med behandlingen av statsbudsjettet for 2005 vedtok Stortinget å innføre 7 prosent moms på kinobilletter fra nyttår 2005. Fra 1. januar 2005 vil all spillefilmproduksjon også være berettiget fullt fradrag på 25% moms. Et flertall i kulturkomiteen viste i forkant av avgjørelsen til de problemene dagens momssystem innebærer for filmbransjen, og at en slik sats vil virke positivt for bransjen fordi de regnskapsmessige forhold blir langt enklere og mer forutsigbare.

Ny forskrift for fondets tilskuddsordninger

Forslag til endring i forskrift for tilskudd til audiovisuelle produksjoner ble sendt på høring fra Kultur- og kirke departementet med høringsfrist 20. desember 2004. Ny forskrift for tilskudd til audiovisuelle produksjoner ble vedtatt av Kultur- og kirke departementet 28. januar 2005. De nye bestemmelsene er gjeldende for tilskudd til produksjoner hvor vedtak om produksjonsstøtte blir gjort av Norsk filmfond etter den nye forskriftens ikrafttredelsesdato. Dette betyr at prosjekter som har fått produksjonstilskudd etter forskriften som gjaldt fram til 28. januar 2005 vil få tilskudd, herunder lanseringsstøtte, etter gjeldende bestemmelser.